

Posudek na diplomovou práci „Karel Slavoj Amerling a jeho vliv na Budeč“

Autor: Michael Děd
Studijní obor: pedagogika

Diplomovou práci Michaela Děda lze zařadit do pedagogiky, i když, především na začátku, má spíše historický charakter popisující Amerlinga a jeho životní osudy. Ale vzhledem k tomu, že se věnuje v druhé části historii jedné pedagogické instituce (Budeč), lze ji vnímat jako práci z oblasti dějin školství.

Celou práci lze rozdělit na tři části. V první se věnuje životu Amerlinga před vznikem Budče. V druhé části popisuje stav školství na našem území před rokem 1830 a ve třetí se dostává k jádru toho, na co se celá práce orientuje.

V druhé části, jak již bylo řečeno, popisuje stav českého školství před rokem 1830. Tomuto tématu se věnuje, protože předpokládá, že právě tento stav je podnětem k reformnímu úsilí Amerlinga. Což může být jistě pravda, ale je škoda, že autor hodnotil toto období (až na malé výjimky) záměrně především negativně (malý plat učitelů, špatné vybavení škol, germanizace atd.). Někdy se touhou po negaci až překotně opakuje: např. na s.37/38 na 10 řádcích hodnotí situaci ve školství opakovaně: od zásady „...nepotřebuje lidi vzdělané, ale poddané ...“, přes „...nebránily se jim stát poddanými ...“, „...k slepé poslušnosti zvůle ...“, až po „... nebyl člověk co nejvíce vzdělaný, ale poslušný poddaný ...“. Hned na další stránce sice srovnává „zněmčilou českou šlechtu“ s hrdým bojem Poláků o svá práva, ale škoda že nezná situaci polského školství té doby – polská škola srovnatelné úrovně byla pouze na území bývalého území v části pruské, v ostatních částech včetně Haliče byl školský systém ve srovnání s tím na našem územím v počátcích a situace škol byla velmi tristní i přes úsilí „hrdé polské šlechty“..

V této druhé části bych žádal častější citace, a to nejde pouze o to, že na některých stranách chybí, ale některé formulace o to na první pohled žádají, že nejsou z pera diplomanta: „...doba přejímá na svůj prapor požadavky velkého reformátora.“ (s.40), „...požadavek dětí „podnormálních“ (s.40), nebo jasné odvolávání se na text Jungmanův a Karoliny Světlé (s.38).

Dostáváme se k třetí části, části stěžejní v této diplomové práci. Popisuje zde vývoj Budče – vznik této instituce v souvislosti s prací Amerlinga, spousta informací o tom, jak byla škola organizována (výuka, učitelský sbor, ženský živel v Budči), až po ukončení činnosti Budče s vymezenými důvody tohoto konce. Tato část je zajímavým čtením, ale přece jenom bych měl několik otázek k diskusi:

- Jsou známé monografie o Budči a Amerlingovi. Proto se ptám, čím je práce diplomanta nová? Rozšiřuje nějakým způsobem vědění o této instituci?
- V závěru se pouze píše o historickém přínosu práce Amerlinga. Můžeme se dnes poučit z informací diplomanta o Budči a Amerlingovi a vztáhnout je k edukační realitě naší doby?

Poznámka k technické části diplomové práce – nezvykle úzké sloupečky textu, odstavce s odsazením – v některých kapitolách ano, jindy ne. Sjednotit bibliografické údaje podle normy.

Diplomovou práci hodnotím „velmi dobře“

V Praze 1.1.2007 doc.Jiří Prokop